

Danske deltidslandmænd er 25 milliarder værd

Også lokale deltidslandmænd på Djursland bidrager på flere måder til øget værdi i landdistrikterne. Både i form af produktionsværdi og ved at skabe liv i landsbyerne.

I en ny økonomisk analyse fra Videncentret for Landbrug har man belyst den samfundsøkonomiske betydning hos danske deltidslandmænd. Hele 25 milliarder kroner i produktionsværdi er det beløb, som de danske deltidslandmænd bidrager med. Resultatet er ganske bemærkelsesværdigt set i lyset af, at deltidslandmænd, som det fremgår af navnet, jo samtidig passer deres lønarbejde.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug, som har stået for analysen, er positivt overrasket over det store bidrag, som de 30.000 deltidslandbrug i Danmark genererer til samfundet.

"Vi kan konkludere, at deltidslandmændene tilsammen yder et betydeligt bidrag til samfundsøkonomien. Værdien af deltidssegmentets primærproduktion samt direkte forward-effekter i forarbejdende led androg ca. 14,5 mia. kr. Tilføjes hertil de afledte effekter på andre erhverv via en input/output-model for dansk økonomi, opnås en produktionsværdi på næsten 25 mia. kr.," forklarer Klaus Kaiser om resultaterne af analysen.

Kvalitetskød fra Mols Bjerge

I Danmark har vi i dag 30.000 deltidslandbrug, og et af dem ejes af Niels og Helle Andersen fra Ebeltoft. De er tredje generation på den smukt beliggende ejendom i Mols Bjerge, hvor de bor med deres to sønner. Familien har 70 ha jord i Mols Bjerge, hvor deres 30 herefordkøer går og græsser. Niels Andersen har fuldtidsarbejde som servicemand hos Punkt 1 i Ebeltoft ved siden af sit landbrug.

"Min drivkraft er at lave kvalitetskød, kød jeg kan stå inde for og kan være stolt af. Helle og jeg sad en aften og drak rødvin og fik en supermarkedsbøf, som vi ikke var særlig imponerede over, så vi blev enige om, at vi selv ville lave vores fremtidige bøffer, derfor startede vi med herefordkøer. Jeg går aldrig på kompromis i arbejdet på gården, det gælder også i forhold til naturen. Vi har kun naturen til låns, og mit mål er at aflevere den igen i bedre stand, end jeg overtog den. Vi deltidslandmænd skal være kendte for at lave kvalitetsprodukter, for vi har bedre tid og andre betingelser end fuldtidslandmanden, og det skal afspejle sig i produkterne," fortæller Niels Andersen, om baggrunden for at drive deltidslandbrug.

Jagten på det gode liv

I tilknytning til undersøgelsen er der udarbejdet kvalitative interviews med deltidslandmænd med forskellige produktionsgrene. Fællesnævneren for motiverne til at drive deltidslandbrug er 'det gode liv på landet', herunder rammerne for det gode familieliv. Desuden fremhæver deltidslandmændene, at de på denne måde kan udleve deres ambitioner om, at udøve godt landmandsskab uden at være tynget af en tocifret milliongæld og lave afregningspriser.

"Deltidslandmændene sætter pris på, at de selv bestemmer prisen på deres produkter. Som en af deltidslandmændene udtrykte det, så er prisen på deres produkt ikke afhængig af, hvad Putin pludselig beslutter sig for. De fremhæver også lysten til at bo på landet, og det bidrag, som de yder, i forhold til at

holde liv i landdistrikterne. Deltidslandbruget er en integreret og meget betydningsfuld del af befolkningen i landdistrikterne og bidrager blandt andet til at opretholde skoler, institutioner, handel, lokale håndværkere, turisme, naturpleje og anden aktivitet i landdistrikterne,” forklarer Eva Gleerup, Videncentret for Landbrug, og projektleder på projektet.

Det kan Niels Andersen nikke genkendende til, for hos dem er det også et helt bevidst valg at bo på landet midt i naturen. Han betegner det som et godt liv med masser af udfordringer.

”Det er fedt at bo et godt sted, og jeg kan jo se på mine to store sønner, at de har nydt at vokse op her med motocross, heste og atv lige uden for døren. Det at leve og bo her midt i denne natur har givet os som familie nogle fantastiske stunder, som for eksempel når vi tager aftensmaden med op på marken. For et par weekender siden så jeg tilfældigt, at min søn på 19 havde sat sig op på marken sammen med en flok kammerater og en pose øl. De havde simpelthen valgt, at sidde der midt i naturen og holde for-fest inden de skulle i byen, det gør mig glad, at de også kan se skønheden i dette sted, forklarer Niels Andersen.

Væsentligt bidrag til beskæftigelse

Den direkte produktion i deltidssegmentet samt forward-leddet har en effekt på beskæftigelsen, som kan opgøres til ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede. Tilføjes beskæftigelsen i tilknyttede erhverv, opnås en effekt på ca. 21.400 fuldtidsbeskæftigede.

Men hvorfor gider man at arbejde, når man har fri?

”Jeg kan lide, at her er højt til loftet, luft og natur og så at se tingene gro omkring mig. Det er dejligt at være i naturen og se den ændre sig gennem året. De resultater, jeg skaber i landbruget, er afhængig af vind og vejr, og det at arbejde med natur og levende væsener er drivkraften. Jeg er naturplejer. Det er bestemt ikke nogen sur pligt, at skulle arbejde videre både før og efter arbejde. Jeg bliver glad, når jeg kommer op på marken og ser de 30 hoveder stå forventningsfulde og kigge efter mig. Indvendigt kan jeg mærke, at jeg har det godt med det, jeg laver. I mine øjne er det et privilegium at være deltidslandmand,” fastslår Niels Andersen.

Billedtekst: Niels Andersen på marken i Mols Bjerge, hvor herefordkøerne går og græsser med vel nok Danmarks smukkeste udsigt.

Fakta:

Helle og Niels Andersen

Skovens Hereford, Ebeltoft

Er tredje generation på ejendommen

www.123hjemmeside.dk/skovenshereford

Produktion:

30 herefordkøer

Afgræsser 72 ha. i Mols Bjerge

Naturpleje på yderligere 100 ha

Kødet afsættes ved privatsalg via egen hjemmeside

Yderligere informationer kontakt:

Helle og Niels Andersen, Skovens Hereford Fuglsø Skov, Ebeltoft. Tel: 8636 1208 / 3064 6511 / 2624 1204

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug. Tel: Telefon: 8740 5175 / 2013 5175

Eva Gleerup, udviklingskonsulent, projektleder, Videncentret for Landbrug. Tel: 2138 5528

Yderligere fakta:

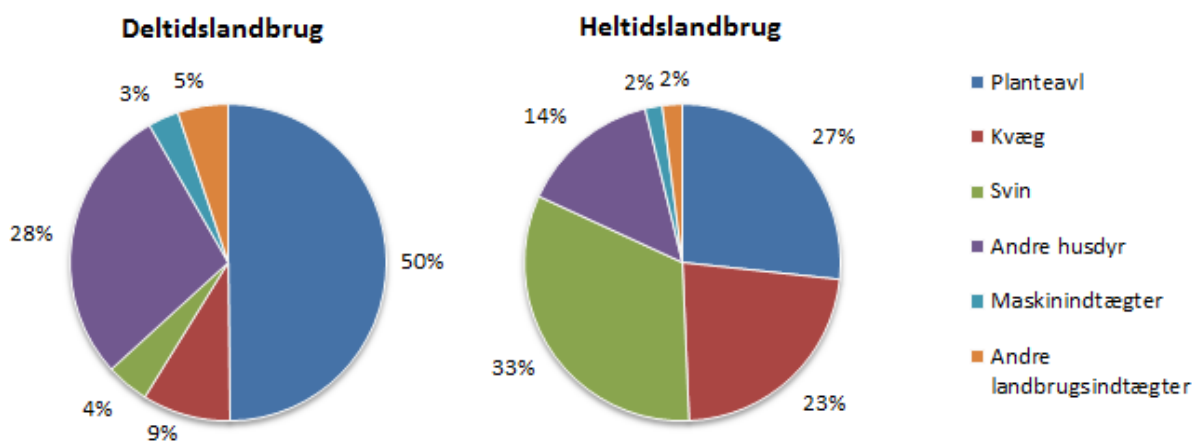
Hvad producerer deltidslandmanden?

Mange deltidslandbrug har ofte en blandet produktion, men den dominerende driftsgren blandt deltidslandmænd er planteavl. Bruttoudbyttet udgør således samlet set ca. 50 %. Planteavl er i forhold til animalsk produktion velegnet som deltidsbeskæftigelse sammen med lønmodtagerarbejde, da det indebærer en mindre arbejdstung produktion, der ikke kræver dagligt arbejde bortset fra få tidspunkter på året. Herudover er andelen af bruttoudbyttet højt for kategorien andre husdyr, som primært dækker over fjerkræ, får og mink. Fjerkræ består af slagtekyllinger og ægproduktion, og den produktion dækker op imod 80 pct. af bruttoudbyttet i kategorien andre husdyr.

Den tredjestørste produktionsform i deltidssegmentet er kvæg, som udgør knap 10 pct. Det dækker primært over kødkvæg. Resten af omsætningen fordeler sig med 3-5 pct. på svin, maskinstation og andre landbrugsindtægter.

Fordelingen adskiller sig markant fra heltidsbrug, hvor planteavl "kun" udgør ca. en fjerdedel, mens animalsk produktion, især kvæg, svin og mink, står for en betydelig større andel.

Oversigt over fordelingen af produktionen hos de danske deltidslandmænd og heltidslandmænd:

Baggrund:

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet af:

Chefkonsulent Camilla K. Damgaard, NIRAS, Professor Bjarne Madsen, Center for Regional- og Turismeforskning, erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug

